

BOUWBESLUIT 2012

TEKST EN TOELICHTING

BOUWBESLUIT 2012

TEKST EN TOELICHTING

Bijgewerkt tot en met 1 juli 2020 en inclusief de BENG
wijzigingen voorzien per 1 januari 2021

mr. A. de Jong
ir. J.W. Pothuis

Beide betrokken bij de totstandkoming van het Bouwbesluit 2012

Mr. A. de Jong is wetgevingsjurist bij de afdeling Constitutionele Zaken en Wetgeving van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ir. J.W. Pothuis is senior adviseur bij Nieman Raadgevende Ingenieurs BV

BOUWBESLUIT 2012 TEKST EN TOELICHTING

Berghauser Pont Publishing

Postbus 14580

1001 LB Amsterdam

www.berghauserpont.nl

Boekverzorging: ZEDline

Druk: Scan Laser BV, Zaandam

Achtste druk 2020

ISBN: 978-94-92952-40-0

NUR: 823

© 2020 Berghauser Pont Publishing

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg besteed is, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele (druk) fouten en onvolledigheden, noch voor gevolgen hiervan.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means, without the publisher's prior written permission.

Voorwoord

Voor u ligt een nieuwe uitgave van het Bouwbesluit 2012. Deze achtste herziene druk bevat een geïntegreerde versie van het Bouwbesluit 2012 zoals dat op 1 april 2012 in werking is getreden en daarna verschillende malen gewijzigd, laatstelijk met de wijzigingen die op 1 juli 2020 in werking zijn getreden (Stb. 2020,189). Daarnaast bevat deze tekst de wijzigingen ter implementatie van de richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD). Dit zijn de wijzigingen inzake bijna energie-neutrale nieuwbouw (de zogenoemde BENG eisen). Hoewel de inwerkingtreding van deze wijzigingen is voorzien voor 1 januari 2021 zijn deze wijzigingen (zoals opgenomen in de staatsbladen 2019,501, 2020,84 en 2020,189) toch in deze geïntegreerde versie verwerkt. Hiervoor is gekozen omdat BENG een buitengewoon belangrijke stap is waar men zich zo snel mogelijk op moet kunnen voorbereiden. Met BENG geldt de eis om bijna energieneutraal te bouwen voor alle gebruiksfuncties. Deze eisen komen daarmee in de plaats van de eisen aan de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) zoals deze al in 1995, in een voorloper van het Bouwbesluit 2012, in de bouwregelgeving waren opgenomen. BENG betekent ook dat de bepalingmethode NEN 7120, waarmee de EPC wordt berekend, met ingang van het moment waarop BENG in werking treedt is vervangen door NTA 8800, waarin in overeenstemming met de EPBD onder meer de berekeningsmethode voor bijna energieneutraal bouwen is opgenomen. Bij ieder artikel in de geïntegreerde tekst dat betrekking op BENG heeft, is een noot opgenomen met verwijzing naar de inwerkingtreding die is voorzien voor 1 januari 2021. In deze uitgave is na de inhoudsopgave een leidraad BENG opgenomen. In deze leidraad wordt ingegaan op de systematiek van de BENG eisen en is de verder voor BENG relevante informatie die op dit moment bekend is overzichtelijk achter elkaar gezet.

De toelichting is zodanig samengesteld uit de toelichtingen op de verschillende staatsbladen, dat ieder onderdeel van de toelichting betrekking heeft op de tekst zoals deze sedert 1 juli 2020 luidt, met dien verstande dat de bovengenoemde BENG wijzigingen ook in de toelichting zijn verwerkt. Per onderdeel is door middel van bronvermelding aangegeven wanneer er sprake is van een wijziging ten opzichte van het basisdocument (Stb.2011, 416).

Om de actualiteit te borgen is in deze uitgave is geen doorlopende tekst van de Regeling Bouwbesluit 2012 opgenomen. Aangeraden wordt om de regeling op overheid.nl te raadplegen. Verdere informatie over de regeling is opgenomen in de leeswijzer.

Verder bevat deze druk een transponeringstabel, een trefwoordenregister en een handzame tabel waarin alle besluiten die samen het Bouwbesluit 2012 vormen zijn opgenomen, met data, staatsbladnummers en inwerkingtredingsbesluiten. Hiermee worden de ontwikkelingen van het Bouwbesluit 2012 zichtbaar gemaakt op een wijze die het mogelijk maakt om eenvoudig na te gaan hoe het Bouwbesluit 2012 luidde op enig moment na 1 april 2012. Dit is van belang bij de beoordeling of een bepaald voorschrift al dan niet van toepassing was op het moment van aanvraag van een vergunning voor het bouwen.

Hoewel u direct met dit boek aan de slag kunt, is een korte leeswijzer systematiek Bouwbesluit 2012 opgenomen met verdere informatie over dit boek, waarmee u nog meer profijt van deze uitgave kunt hebben.

*Anneke de Jong
Joost Pothuis
28 augustus 2020*

Inhoud

Voorwoord	v
Leeswijzer	xxi
Leidraad BENG	xxii
Publicatiedata	xxv

Integrale tekst van het Bouwbesluit 2012 zoals dit luidt met ingang van 24 november 2015.
Deze tekst is samengesteld uit de Staatsbladen 2011, 416; 2011, 676; 2013, 75; 2013, 244;
2013, 462; 2014, 51; 2014, 333; 2014, 342; 2014, 539; 2015, 249; 2015, 425; 2016, 383; 2017, 268;
2017, 324; 2017, 494; 2018, 197; 2018, 380; 2019, 155; 2019, 501; 2020, 84 en 2020, 189

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen		
§ 1.1 Algemeen	1	209
~ Artikel 1.1 Begripsbepalingen	1	209
~ Artikel 1.2 Aantal personen	10	230
~ Artikel 1.3 Gelijkwaardigheidsbepaling	10	231
~ Artikel 1.4 Gemeenschappelijk en gezamenlijk	11	232
§ 1.2 Toepassing normen en certificatie- en inspectieschema's	11	233
~ Artikel 1.5 Toepassing normen en certificatie- en inspectieschema's	11	233
§ 1.3 CE-markeringen en kwaliteitsverklaringen	11	233
~ Artikel 1.6 In de handel brengen	11	233
~ Artikel 1.7 CE-markeringen	11	234
~ Artikel 1.8 Toepassing CE-markeringen en kwaliteitsverklaringen	11	234
~ Artikel 1.9 Certificatie- en inspectie-instellingen kwaliteitsverklaringen	11	234
~ Artikel 1.10 Verordening bouwproducten	12	235
~ Artikel 1.11 Erkenning kwaliteitsverklaringen	12	235
§ 1.4 Bijzondere bepalingen	12	235
~ Artikel 1.12 Verbouw	12	235
~ Artikel 1.12a Uitzonderingen woonfunctie voor particulier eigendom	12	237
~ Artikel 1.12b Uitzonderingen voor een drijvend bouwwerk	12	238
~ Artikel 1.13 Monumenten	12	239
~ Artikel 1.14 Tijdelijke bouw	13	239
~ Artikel 1.15 Verplaatsing	13	240
~ Artikel 1.15a Drank- en horeca-inrichting	13	240
~ Artikel 1.16 Zorgplicht	13	241
~ Artikel 1.17 Beschikbaarheid gegevens en bescheiden	13	241
§ 1.5 Gebruiksmelding	13	242
~ Artikel 1.18 Gebruiksmeldingsplicht	13	242
~ Artikel 1.19 Indiening gebruiksmelding	14	243
~ Artikel 1.20 Afhandeling gebruiksmelding	15	244
~ Artikel 1.21 Nadere voorwaarden na gebruiksmelding	15	244
~ Artikel 1.22 Wijzigen nadere voorwaarden gebruiksmelding	15	244
§ 1.6 Procedure bouwwerkzaamheden	15	245
~ Artikel 1.23 Aanwezigheid bescheiden	15	245
~ Artikel 1.24 Het uitzetten van de bebouwingsgrenzen	15	245
~ Artikel 1.25 Mededeling aanvang en beëindiging bouwwerkzaamheden	16	245
§ 1.7 Procedure sloopwerkzaamheden	16	246
~ Artikel 1.26 Sloopmelding	16	247
~ Artikel 1.27 Indieningswijze sloopmelding	17	249
~ Artikel 1.28 Afhandeling sloopmelding	17	249
~ Artikel 1.29 Nadere voorwaarden na sloopmelding	17	250

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 1.30 Wijzigen nadere voorwaarden sloopmelding	18	250
~ Artikel 1.31 Samenloop sloopmelding en omgevingsvergunning	18	250
~ Artikel 1.32 Aanwezigheid bescheiden	18	250
~ Artikel 1.33 Mededeling aanvang en beëindiging sloopwerkzaamheden	18	251
 Hoofdstuk 2 Technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van veiligheid		
Afdeling 2.1 Algemene sterkte van de bouwconstructie	19	252
§ 2.1.1 Nieuwbouw	19	253
~ Artikel 2.1 Aansturingsartikel	19	253
~ Artikel 2.2 Fundamentele belastingscombinaties	19	253
~ Artikel 2.3 Buitengewone belastingscombinaties	19	254
~ Artikel 2.4 Bepalingsmethode	19	254
~ Artikel 2.5 Verbouw	20	254
~ Artikel 2.5a Tijdelijke bouw	20	255
~ Artikel 2.5b Aardbevingen	20	255
~ Artikel 2.5c Drijvende bouwwerken	20	255
§ 2.1.2 Bestaande bouw	20	256
~ Artikel 2.6 Aansturingsartikel	20	256
~ Artikel 2.7 Fundamentele belastingscombinaties	21	256
~ Artikel 2.8 Uiterste grenstoestand	21	256
Afdeling 2.2 Sterkte bij brand	21	256
§ 2.2.1 Nieuwbouw	21	256
~ Artikel 2.9 Aansturingsartikel	21	256
~ Artikel 2.10 Tijdsduur bezwijken	22	256
~ Artikel 2.11 Bepalingsmethode	23	258
~ Artikel 2.12 Verbouw	24	259
§ 2.2.2 Bestaande bouw	24	259
~ Artikel 2.13 Aansturingsartikel	24	259
~ Artikel 2.14 Tijdsduur bezwijken	25	259
~ Artikel 2.15 Bepalingsmethode	26	259
Afdeling 2.3 Afscheiding van vloer, trap en hellingbaan	26	259
§ 2.3.1 Nieuwbouw	26	259
~ Artikel 2.16 Aansturingsartikel	26	259
~ Artikel 2.17 Aanwezigheid	27	259
~ Artikel 2.18 Hoogte	27	260
~ Artikel 2.19 Openingen	28	260
~ Artikel 2.20 Overklauterbaarheid	28	261
~ Artikel 2.21 Verbouw	28	261
§ 2.3.2 Bestaande bouw	28	261
~ Artikel 2.22 Aansturingsartikel	28	261
~ Artikel 2.23 Aanwezigheid	29	261
~ Artikel 2.24 Hoogte	29	261
~ Artikel 2.25 Openingen	30	261
Afdeling 2.4 Overbrugging van hoogteverschillen	30	262
§ 2.4.1 Nieuwbouw	30	262
~ Artikel 2.26 Aansturingsartikel	30	262
~ Artikel 2.27 Voorziening bij hoogteverschil	30	262
~ Artikel 2.28 Verbouw	30	262
~ Artikel 2.29 Tijdelijke bouw	30	262
§ 2.4.2 Bestaande bouw	30	262
~ Artikel 2.30 Aansturingsartikel	30	262
~ Artikel 2.31 Voorziening bij hoogteverschil	30	262

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
Afdeling 2.5 Trap	31	263
§ 2.5.1 Nieuwbouw	31	263
~ Artikel 2.32 Aansturingsartikel	31	263
~ Artikel 2.33 Afmetingen trap	32	263
~ Artikel 2.34 Trapbordes	32	263
~ Artikel 2.35 Leuning	32	263
~ Artikel 2.36 Regenwerend	32	264
~ Artikel 2.37 Verbouw	32	264
§ 2.5.2 Bestaande bouw	32	264
~ Artikel 2.38 Aansturingsartikel	32	264
~ Artikel 2.39 Afmetingen trap	33	264
~ Artikel 2.40 Trapbordes	33	264
~ Artikel 2.41 Leuning	33	264
Afdeling 2.6 Hellingbaan	33	264
§ 2.6.1 Nieuwbouw	33	264
~ Artikel 2.42 Aansturingsartikel	33	264
~ Artikel 2.43 Afmetingen hellingbaan	33	264
~ Artikel 2.44 Hellingbaanbordes	33	265
~ Artikel 2.45 Geleiderand	33	265
~ Artikel 2.46 Verbouw	33	265
§ 2.6.2 Bestaande bouw	34	265
~ Artikel 2.47 Aansturingsartikel	34	265
~ Artikel 2.48 Afmetingen hellingbaan	34	265
~ Artikel 2.49 Hellingbaanbordes	34	265
Afdeling 2.7 Beweegbare constructieonderdelen	34	265
§ 2.7.1 Nieuwbouw	34	265
~ Artikel 2.50 Aansturingsartikel	34	265
~ Artikel 2.51 Hinder	34	266
~ Artikel 2.52 Verbouw	34	266
~ Artikel 2.53 Tijdelijke bouw	34	266
§ 2.7.2 Bestaande bouw	35	267
~ Artikel 2.54 Aansturingsartikel	35	267
~ Artikel 2.55 Hinder	35	267
Afdeling 2.8 Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie	35	267
§ 2.8.1 Nieuwbouw	35	267
~ Artikel 2.56 Aansturingsartikel	35	267
~ Artikel 2.57 Stookplaats	35	267
~ Artikel 2.58 Schacht, koker of kanaal	35	267
~ Artikel 2.59 Rookgasafvoer	35	268
~ Artikel 2.60 Opstelplaats open verbrandingstoestel	35	268
~ Artikel 2.61 Tijdelijk bouwwerk	36	269
§ 2.8.2 Bestaande bouw	36	269
~ Artikel 2.62 Aansturingsartikel	36	269
~ Artikel 2.63 Stookplaats	36	269
~ Artikel 2.64 Rookgasafvoer	36	269
~ Artikel 2.65 Opstelplaats open verbrandingstoestel	36	269
Afdeling 2.9 Beperking van het ontwikkelen van brand en rook	36	269
§ 2.9.1 Nieuwbouw	36	269
~ Artikel 2.66 Aansturingsartikel	36	269
~ Artikel 2.67 Binnenoppervlak	38	270
~ Artikel 2.68 Buitenoppervlak	38	270
~ Artikel 2.69 Beloopbaar vlak	38	271

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 2.69a Elektrische leidingen en pijpisolatie	38	271
~ Artikel 2.70 Vrijgesteld	38	271
~ Artikel 2.71 Dakoppervlak	38	272
~ Artikel 2.72 Constructieonderdeel	39	273
~ Artikel 2.73 Verbouw	39	273
~ Artikel 2.74 Tijdelijke bouw	39	273
§ 2.9.2 Bestaande bouw	39	273
~ Artikel 2.75 Aansturingsartikel	39	273
~ Artikel 2.76 Binnenoppervlak	41	273
~ Artikel 2.77 Buitenoppervlak	41	273
~ Artikel 2.78 Beloopbaar vlak	41	273
~ Artikel 2.79 Vrijgesteld	41	273
~ Artikel 2.80 Toepassing Euroklassen	41	273
Afdeling 2.10 Beperking van uitbreiding van brand	42	274
§ 2.10.1 Nieuwbouw	42	274
~ Artikel 2.81 Aansturingsartikel	42	274
~ Artikel 2.82 Ligging	43	275
~ Artikel 2.83 Omvang	44	276
~ Artikel 2.84 Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag	44	278
~ Artikel 2.85 Verbouw	45	280
~ Artikel 2.86 Tijdelijke bouw	45	280
§ 2.10.2 Bestaande bouw	45	281
~ Artikel 2.87 Aansturingsartikel	45	281
~ Artikel 2.88 Ligging	46	281
~ Artikel 2.89 Omvang	47	281
~ Artikel 2.90 Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag	47	281
Afdeling 2.11 Verdere beperking van uitbreiding van brand en beperking van verspreiding van rook	47	281
§ 2.11.1 Nieuwbouw	47	281
~ Artikel 2.91 Aansturingsartikel	47	281
~ Artikel 2.92 Ligging	48	282
~ Artikel 2.93 Omvang	49	283
~ Artikel 2.94 Weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag en rookdoorgang	49	285
~ Artikel 2.95 Verbouw	49	285
~ Artikel 2.96 Tijdelijke bouw	49	285
§ 2.11.2 Bestaande bouw	50	285
~ Artikel 2.97 Aansturingsartikel	50	285
~ Artikel 2.98 Ligging	51	285
~ Artikel 2.99 Omvang	51	285
~ Artikel 2.100 Weerstand tegen rookdoorgang of branddoorslag en brandoverslag	51	285
Afdeling 2.12 Vluchtroutes	51	286
§ 2.12.1 Nieuwbouw	51	286
~ Artikel 2.101 Aansturingsartikel	51	286
~ Artikel 2.102 Vluchtroute	53	287
~ Artikel 2.103 Beschermd vluchtroute	53	289
~ Artikel 2.104 Extra beschermd vluchtroute	54	289
~ Artikel 2.105 Veiligheidsvluchtroute	54	291
~ Artikel 2.106 Tweede vluchtroute	54	291
~ Artikel 2.107 Inrichting vluchtroute	55	292
~ Artikel 2.108 Capaciteit van een vluchtroute	56	294
~ Artikel 2.109 Verbouw	56	294

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 2.110 Tijdelijke bouw	56	295
§ 2.12.2 Bestaande bouw	56	295
~ Artikel 2.111 Aansturingsartikel	56	295
~ Artikel 2.112 Vluchtroute	58	295
~ Artikel 2.113 Beschermd route	58	295
~ Artikel 2.114 Extra beschermd vluchtroute	58	295
~ Artikel 2.115 Veiligheidsvluchtroute	58	295
~ Artikel 2.116 Tweede vluchtroute	58	295
~ Artikel 2.117 Inrichting vluchtroute	59	295
~ Artikel 2.118 Capaciteit van een vluchtroute	59	295
Afdeling 2.13 Hulpverlening bij brand	59	296
§ 2.13.1 Nieuwbouw	59	296
~ Artikel 2.119 Aansturingsartikel	59	296
~ Artikel 2.120 Brandweerlift	60	296
~ Artikel 2.121 Loopafstand	60	296
~ Artikel 2.122 Hulppost	60	296
~ Artikel 2.123 Verbouw	60	296
~ Artikel 2.124 Tijdelijke bouw	61	297
§ 2.13.2 Bestaande bouw	61	297
~ Artikel 2.125 Aansturingsartikel	61	297
~ Artikel 2.126 Hulppost	61	297
Afdeling 2.14 Hoge en ondergrondse gebouwen, nieuwbouw	61	297
~ Artikel 2.127 Aansturingsartikel	61	297
~ Artikel 2.128 Inrichting	61	297
Afdeling 2.15 Inbraakwerendheid, nieuwbouw	61	298
~ Artikel 2.129 Aansturingsartikel	61	298
~ Artikel 2.130 Reikwijdte	61	298
~ Artikel 2.131 Verbouw	61	298
Afdeling 2.16 Veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied, nieuwbouw	62	298
~ Artikel 2.132 Aansturingsartikel	62	299
~ Artikel 2.133 Veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied	62	299
~ Artikel 2.133a Verbouw	62	299
Afdeling 2.17 Aanvullende regels tunnelveiligheid	62	299
§ 2.17.1 Nieuwbouw	62	299
~ Artikel 2.134 Aansturingsartikel	62	299
~ Artikel 2.135 Verkeersveiligheid	62	299
§ 2.17.2 Bestaande bouw	62	300
~ Artikel 2.136 Aansturingsartikel	62	300
~ Artikel 2.137 Verkeersveiligheid	62	300
 Hoofdstuk 3 Technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van gezondheid		
Afdeling 3.1 Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw	63	301
~ Artikel 3.1 Aansturingsartikel	63	301
~ Artikel 3.2 Geluid van buiten	63	301
~ Artikel 3.3 Industrie-, weg- of spoorweglawaai	64	301
~ Artikel 3.4 Luchtvaartlawaai	64	302
~ Artikel 3.5 Verbouw	65	303
~ Artikel 3.6 Tijdelijke bouw	65	303
Afdeling 3.2 Bescherming tegen geluid van installaties, nieuwbouw	65	303
~ Artikel 3.7 Aansturingsartikel	65	304
~ Artikel 3.8 Aangrenzend perceel	66	304

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 3.9 Zelfde perceel	66	304
~ Artikel 3.10 Verbouw	67	305
~ Artikel 3.11 Tijdelijke bouw	67	306
Afdeling 3.3 Beperking van galm, nieuwbouw	67	306
~ Artikel 3.12 Aansturingsartikel	67	306
~ Artikel 3.13 Geluidsabsorptie	67	306
~ Artikel 3.14 Verbouw	67	307
Afdeling 3.4 Geluidwering tussen ruimten, nieuwbouw	67	307
~ Artikel 3.15 Aansturingsartikel	67	307
~ Artikel 3.16 Ander perceel	68	307
~ Artikel 3.17 Verschillende gebruiksfuncties op hetzelfde perceel	69	308
~ Artikel 3.17a Verblijfsruimten van dezelfde woonfunctie	69	309
~ Artikel 3.18 Verbouw	69	309
~ Artikel 3.19 Tijdelijke bouw	69	309
Afdeling 3.5 Wering van vocht	70	309
§ 3.5.1 Nieuwbouw	70	310
~ Artikel 3.20 Aansturingsartikel	70	310
~ Artikel 3.21 Wering van vocht van buiten	70	310
~ Artikel 3.22 Factor van de temperatuur	71	310
~ Artikel 3.23 Wateropname	71	311
~ Artikel 3.24 Verbouw	71	311
§ 3.5.2 Bestaande bouw	71	311
~ Artikel 3.25 Aansturingsartikel	71	311
~ Artikel 3.26 Vocht van buiten	72	311
~ Artikel 3.27 Wateropname	72	311
Afdeling 3.6 Luchtverversing	73	311
§ 3.6.1 Nieuwbouw	73	312
~ Artikel 3.28 Aansturingsartikel	73	312
~ Artikel 3.29 Luchtverversing verblijfsgebied, verblijfsruimte, toiletruimte en badruimte	74	312
~ Artikel 3.30 Thermisch comfort	75	313
~ Artikel 3.31 Regelbaarheid	75	313
~ Artikel 3.32 Luchtverversing overige ruimten	75	314
~ Artikel 3.33 Plaats van de opening	75	315
~ Artikel 3.34 Luchtkwaliteit	76	315
~ Artikel 3.35 Verbouw	76	316
~ Artikel 3.36 Tijdelijke bouw	76	317
§ 3.6.2 Bestaande bouw	76	317
~ Artikel 3.37 Aansturingsartikel	76	317
~ Artikel 3.38 Luchtverversing verblijfsruimte, toiletruimte en badruimte	78	317
~ Artikel 3.39 Luchtverversing overige ruimten	78	317
~ Artikel 3.40 Luchtkwaliteit	78	317
Afdeling 3.7 Spuivoorziening	79	317
§ 3.7.1 Nieuwbouw	79	318
~ Artikel 3.41 Aansturingsartikel	79	318
~ Artikel 3.42 Capaciteit	80	318
~ Artikel 3.43 Plaats van de opening	80	318
~ Artikel 3.44 Verbouw	80	319
~ Artikel 3.45 Tijdelijke bouw	80	319
§ 3.7.2 Bestaande bouw	80	319
~ Artikel 3.46 Aansturingsartikel	80	319

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 3.47 Capaciteit	81	319
Afdeling 3.8 Toevoer van verbrandingslucht en afvoer van rookgas	81	319
§ 3.8.1 Nieuwbouw	81	319
~ Artikel 3.48 Aansturingsartikel	81	319
~ Artikel 3.49 Aanwezigheid	82	319
~ Artikel 3.50 Capaciteit	82	320
~ Artikel 3.51 Plaats van de opening	84	321
~ Artikel 3.52 Thermisch comfort	84	321
~ Artikel 3.53 Rookdoorlatendheid	84	322
~ Artikel 3.54 Stromingsrichting	84	322
~ Artikel 3.55 Verbouw	85	322
~ Artikel 3.56 Tijdelijke bouw	85	322
§ 3.8.2 Bestaande bouw	85	322
~ Artikel 3.57 Aansturingsartikel	85	322
~ Artikel 3.58 Aanwezigheid	85	322
~ Artikel 3.59 Capaciteit	85	322
~ Artikel 3.60 Rookdoorlatendheid	86	322
~ Artikel 3.61 Stromingsrichting	86	322
Afdeling 3.9 Beperking van de aanwezigheid van schadelijke stoffen en ioniserende straling	86	323
§ 3.9.1 Nieuwbouw	86	323
~ Artikel 3.62 Aansturingsartikel	86	323
~ Artikel 3.63 Ministeriële regeling	87	323
~ Artikel 3.64 Verbouw	87	323
~ Artikel 3.65 Tijdelijke bouw	87	324
§ 3.9.2 Bestaande bouw	87	324
~ Artikel 3.66 Aansturingsartikel	87	324
~ Artikel 3.67 Ministeriële regeling	87	324
Afdeling 3.10 Bescherming tegen ratten en muizen	88	324
§ 3.10.1 Nieuwbouw	88	324
~ Artikel 3.68 Aansturingsartikel	88	324
~ Artikel 3.69 Openingen	89	324
~ Artikel 3.70 Scherm	89	324
~ Artikel 3.71 Verbouw	89	325
§ 3.10.2 Bestaande bouw	89	325
~ Artikel 3.72 Aansturingsartikel	89	325
~ Artikel 3.73 Openingen	90	325
Afdeling 3.11 Daglicht	90	325
§ 3.11.1 Nieuwbouw	90	325
~ Artikel 3.74 Aansturingsartikel	90	325
~ Artikel 3.75 Daglichtoppervlakte	91	325
~ Artikel 3.76 Verbouw	92	327
§ 3.11.2 Bestaande bouw	92	327
~ Artikel 3.77 Aansturingsartikel	92	327
~ Artikel 3.78 Daglichtoppervlakte	93	327
Hoofdstuk 4 Technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van bruikbaarheid		
Afdeling 4.1 Verblijfsgebied en verblijfsruimte	94	328
§ 4.1.1 Nieuwbouw	94	328
~ Artikel 4.1 Aansturingsartikel	94	328
~ Artikel 4.2 Aanwezigheid	95	328
~ Artikel 4.3 Afmetingen verblijfsgebied en verblijfsruimte	95	329
~ Artikel 4.4 Verbouw	95	329

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
§ 4.1.2 Bestaande bouw	95	329
~ Artikel 4.5 Aansturingsartikel	95	329
~ Artikel 4.6 Aanwezigheid	96	329
~ Artikel 4.7 Afmetingen verblijfsgebied en verblijfsruimte	96	329
Afdeling 4.2 Toiletruimte	96	330
§ 4.2.1 Nieuwbouw	96	330
~ Artikel 4.8 Aansturingsartikel	96	330
~ Artikel 4.9 Aanwezigheid	97	330
~ Artikel 4.10 Bereikbaarheid	98	331
~ Artikel 4.11 Afmetingen	98	331
~ Artikel 4.12 Verbouw	98	331
§ 4.2.2 Bestaande bouw	98	331
~ Artikel 4.13 Aansturingsartikel	98	331
~ Artikel 4.14 Aanwezigheid	99	331
~ Artikel 4.15 Bereikbaarheid	99	331
~ Artikel 4.16 Afmetingen	99	331
Afdeling 4.3 Badruimte, nieuwbouw	99	332
~ Artikel 4.17 Aansturingsartikel	99	332
~ Artikel 4.18 Aanwezigheid	100	332
~ Artikel 4.19 Afmetingen	100	332
~ Artikel 4.20 Verbouw	101	333
Afdeling 4.4 Bereikbaarheid en toegankelijkheid, nieuwbouw	101	333
~ Artikel 4.21 Aansturingsartikel	101	333
~ Artikel 4.22 Vrije doorgang	102	334
~ Artikel 4.23 Vrije doorgang verkeersroute	102	335
~ Artikel 4.24 Aanwezigheid toegankelijkheidssector	103	335
~ Artikel 4.25 Integraal toegankelijke toilet- en badruimte	103	336
~ Artikel 4.26 Bereikbaarheid toegankelijkheidssector	103	337
~ Artikel 4.27 Hoogteverschillen	104	337
~ Artikel 4.28 Afmetingen liftkooi	104	339
~ Artikel 4.29 Verbouw	104	339
Afdeling 4.5 Buitenberging, nieuwbouw	104	339
~ Artikel 4.30 Aansturingsartikel	104	339
~ Artikel 4.31 Aanwezigheid, bereikbaarheid en afmetingen	105	340
~ Artikel 4.32 Regenwerend	105	341
~ Artikel 4.33 Verbouw	105	341
Afdeling 4.6 Buitenruimte, nieuwbouw	105	341
~ Artikel 4.34 Aansturingsartikel	105	341
~ Artikel 4.35 Aanwezigheid, afmetingen en bereikbaarheid	105	342
~ Artikel 4.36 Verbouw	105	342
Afdeling 4.7 Opstelplaatsen	106	343
§ 4.7.1 Nieuwbouw	106	343
~ Artikel 4.37 Aansturingsartikel	106	343
~ Artikel 4.38 Aanwezigheid	106	343
~ Artikel 4.39 Afmetingen	107	344
~ Artikel 4.40 Verbouw	107	344
§ 4.7.2 Bestaande bouw	107	344
~ Artikel 4.41 Aansturingsartikel	107	344
~ Artikel 4.42 Aanwezigheid	107	344
~ Artikel 4.43 Afmetingen	107	344

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
Hoofdstuk 5 Technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van energiezuinigheid en milieu		
Afdeling 5.1 Energiezuinigheid, nieuwbouw	108	345
~ Artikel 5.1 Aansturingsartikel	108	345
~ Artikel 5.2 Bijna energieneutraal	110	345
~ Artikel 5.3 Thermische isolatie	111	348
~ Artikel 5.4 Luchtvolumestroom	112	350
~ Artikel 5.5 Gebruiksfunctie met een lage energievraag	112	350
~ Artikel 5.6 Verbouw	112	351
~ Artikel 5.7 Tijdelijk bouwwerk	112	353
Afdeling 5.2 Milieu, nieuwbouw	113	354
~ Artikel 5.8 Aansturingsartikel	113	354
~ Artikel 5.9 Duurzaam bouwen	113	354
~ Artikel 5.10 Verbouw	113	
Afdeling 5.3 Labelverplichting, bestaande bouw	113	355
~ Artikel 5.11 Labelverplichting kantoorgebouw	113	355
Afdeling 5.4 Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, nieuwbouw en bestaande bouw	114	357
~ Artikel 5.14 Aansturingsartikel	114	
~ Artikel 5.15 Oplaadpunten en leidingdoorvoeren	114	
~ Artikel 5.16 Verbouw	114	
 Hoofdstuk 6 Voorschriften inzake installaties		
Afdeling 6.1 Verlichting, nieuwbouw en bestaande bouw	115	359
~ Artikel 6.1 Aansturingsartikel	115	359
~ Artikel 6.2 Verlichting	116	359
~ Artikel 6.3 Noodverlichting	116	360
~ Artikel 6.4 Aansluiting op voorziening voor elektriciteit	116	361
~ Artikel 6.5 Verduisterde ruimten	116	361
~ Artikel 6.6 Tijdelijke bouw	116	361
Afdeling 6.2 Voorziening voor het afnemen en gebruiken van energie, nieuwbouw en bestaande bouw	116	361
~ Artikel 6.7 Aansturingsartikel	116	361
~ Artikel 6.8 Voorziening voor elektriciteit	116	362
~ Artikel 6.9 Voorziening voor gas	117	362
~ Artikel 6.10 Aansluiting op het distributienet voor elektriciteit, gas, en warmte	117	362
Afdeling 6.3 Watervoorziening, nieuwbouw en bestaande bouw	117	363
~ Artikel 6.11 Aansturingsartikel	117	364
~ Artikel 6.12 Drinkwatervoorziening	117	364
~ Artikel 6.13 Warmwatervoorziening	117	364
~ Artikel 6.14 Aansluiting op het distributienet voor drinkwater	117	364
Afdeling 6.4 Afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater, nieuwbouw en bestaande bouw	118	364
~ Artikel 6.15 Aansturingsartikel	118	365
~ Artikel 6.16 Afvoer van huishoudelijk afvalwater	118	365
~ Artikel 6.17 Afvoer van hemelwater	119	365
~ Artikel 6.18 Terreinleiding	119	365
Afdeling 6.5 Tijdig vaststellen van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	119	366
~ Artikel 6.19 Aansturingsartikel	119	366
~ Artikel 6.20 Brandmeldinstallatie	120	367
~ Artikel 6.21 Rookmelders	121	373
Afdeling 6.6 Vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw	122	375
~ Artikel 6.22 Aansturingsartikel	122	375

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 6.23 Ontruimingsalarminstallatie en ontruimingsplan	123	375
~ Artikel 6.24 Vluchtrouteaanduidingen	123	376
~ Artikel 6.25 Deuren in vluchtroutes	124	377
~ Artikel 6.26 Zelfsluitende deuren	124	379
Afdeling 6.7 Bestrijden van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	125	380
~ Artikel 6.27 Aansturingsartikel	125	380
~ Artikel 6.28 Brandslanghaspels	126	380
~ Artikel 6.29 Droge blusleiding	126	381
~ Artikel 6.30 Bluswatervoorziening	127	382
~ Artikel 6.31 Blustoestellen	127	382
~ Artikel 6.32 Automatische brandblusinstallatie en rookbeheersingssysteem	127	383
~ Artikel 6.33 Aanduiding blusmiddelen	127	384
~ Artikel 6.34 Tijdelijke bouw	127	384
Afdeling 6.8 Bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten, nieuwbouw en bestaande bouw	128	384
~ Artikel 6.35 Aansturingsartikel	128	384
~ Artikel 6.36 Brandweeringang	128	384
~ Artikel 6.37 Bereikbaarheid bouwwerk voor hulpverleningsdiensten	129	385
~ Artikel 6.38 Opstelplaatsen voor brandweervoertuigen	129	385
~ Artikel 6.39 Brandweerlift	130	386
~ Artikel 6.40 Mobiele radiocommunicatie hulpverleningsdiensten	130	386
Afdeling 6.9 Aanvullende regels tunnelveiligheid, nieuwbouw en bestaande bouw	130	387
~ Artikel 6.41 Aansturingsartikel	130	387
~ Artikel 6.42 Uitrusting hulppost	130	387
~ Artikel 6.43 Bedieningscentrale	130	387
~ Artikel 6.44 Afvoer van brandbare en giftige vloeistoffen	130	387
~ Artikel 6.45 Verkeerstechnische aspecten tunnelbuis	130	388
~ Artikel 6.46 Communicatievoorzieningen	131	388
~ Artikel 6.47 Aansluiting op noodstroomvoorziening	131	388
Afdeling 6.10 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten, nieuwbouw en bestaande bouw	131	388
~ Artikel 6.48 Aansturingsartikel	131	389
~ Artikel 6.49 Bereikbaarheid van gebouwen voor personen met een functiebeperking	131	389
Afdeling 6.11 Tegengaan van veel voorkomende criminaliteit, nieuwbouw en bestaande bouw	131	389
~ Artikel 6.50 Aansturingsartikel	131	389
~ Artikel 6.51 Voorkomen van veel voorkomende criminaliteit in een woongebouw	131	389
Afdeling 6.12 Veilig onderhoud gebouwen, nieuwbouw	132	390
~ Artikel 6.52 Aansturingsartikel	132	390
~ Artikel 6.53 Veiligheidsvoorzieningen voor onderhoud	132	390
Afdeling 6.13 Technische bouwsystemen, nieuwbouw	132	391
~ Artikel 6.54 Aansturingsartikel	132	391
~ Artikel 6.55 Systeemeisen	132	391
~ Artikel 6.55a Verbouw	132	395
~ Artikel 6.55b Verslaglegging	133	396
~ Artikel 6.55c Onverwarmde en ongekoelde verblijfsruimte	133	396
Afdeling 6.14 Elektronische communicatie, nieuwbouw	133	396
~ Artikel 6.56 Aansturingsartikel	133	397
~ Artikel 6.57 Toegangspunt	133	397
~ Artikel 6.58 Fysieke binnenhuisinfrastructuur	133	398
~ Artikel 6.59 Verbouw	134	398
Afdeling 6.15 Verwarmingssystemen en airconditioningsystemen, bestaande bouw	134	398

	<i>Tekst</i>	<i>Toelichting</i>
~ Artikel 6.60 Aansturingsartikel	134	
~ Artikel 6.61 Keuring verwarmingssysteem	134	
~ Artikel 6.62 Keuring airconditioningsysteem	134	
Afdeling 6.16 Systeem voor gebouwautomatisering en -controle, bestaande bouw	135	399
~ Artikel 6.63 Aansturingsartikel	135	
~ Artikel 6.64 Systeem voor gebouwautomatisering en -controle	135	

Hoofdstuk 7 Voorschriften inzake het gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen

Afdeling 7.1 Voorkomen van brandgevaar en ontwikkeling van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	136	400
~ Artikel 7.1 Aansturingsartikel	136	400
~ Artikel 7.2 Verbod op roken en open vuur	136	400
~ Artikel 7.3 Vastzetten zelfsluitend constructieonderdeel	137	401
~ Artikel 7.4 Aankleding	137	401
~ Artikel 7.5 Brandveiligheid inrichtingselementen	137	403
~ Artikel 7.6 Brandgevaarlijke stoffen	138	403
~ Artikel 7.7 Brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen	139	405
~ Artikel 7.8 Opslag in stookruimte	139	406
~ Artikel 7.9 Veilig gebruik verbrandingstoestel	139	406
~ Artikel 7.10 Restriscio brandgevaar en ontwikkeling van brand	139	407
Afdeling 7.2 Veilig vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw	139	407
~ Artikel 7.11 Aansturingsartikel	139	407
~ Artikel 7.11a Hulp bij ontruiming bij brand	140	407
~ Artikel 7.12 Deuren in vluchtroutes	141	408
~ Artikel 7.13 Opstelling zitplaatsen en verdere inrichting	141	409
~ Artikel 7.14 Gangpaden	141	411
~ Artikel 7.15 Beperking van gevaar voor letsel	141	411
~ Artikel 7.16 Restriscio veilig vluchten bij brand	142	411
Afdeling 7.3 Overige bepalingen veilig en gezond gebruik, nieuwbouw en bestaande bouw	142	412
~ Artikel 7.17 Aansturingsartikel	142	412
~ Artikel 7.18 Overbewoning	142	412
~ Artikel 7.19 Asbestvezels en formaldehyde	142	412
~ Artikel 7.20 Bouwvalligheid	143	413
~ Artikel 7.21 Zindelijke staat van bouwwerken, open erven en terreinen	143	413
~ Artikel 7.22 Restriscio gebruik bouwwerken, open erven en terreinen	143	414
~ Artikel 7.23 Kooldioxidemeter	143	414

Hoofdstuk 8 Bouw- en sloopwerkzaamheden

Afdeling 8.1 Het voorkomen van onveilige situaties en het beperken van hinder tijdens het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden	143	415
~ Artikel 8.1 Aansturingsartikel	143	415
~ Artikel 8.2 Veiligheid in de omgeving	143	415
~ Artikel 8.3 Geluidhinder	144	416
~ Artikel 8.4 Trillingshinder	144	417
~ Artikel 8.5 Stofhinder	144	417
~ Artikel 8.6 Grondwaterstand	144	417
~ Artikel 8.7 Veiligheidsplan	144	418
~ Artikel 8.7a Veiligheidsmaatregelen aanbrengen gespoten PUR-schuim	145	418
Afdeling 8.2 Afvalscheiding	145	419
~ Artikel 8.8 Aansturingsartikel	145	419
~ Artikel 8.9 Scheiden bouw- en sloopafval	145	419

Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen

~ Artikel 9.1 Algemeen overgangsrecht	146	419
~ Artikel 9.2 Specifiek overgangsrecht	146	420
~ Artikel 9.3 Intrekking regelgeving	147	423
~ Artikel 9.4 Inwerkingtreding	147	424
~ Artikel 9.5 Citeertitel	147	424
Bijlage 1 Brandmeldinstallaties	148	

Algemeen deel van de toelichting bij het Bouwbesluit 2012, samengesteld uit de toelichtingen bij de Staatsbladen 2011, 416; 2011, 676; 2013, 75; 2013, 244; 2013, 462; 2014, 51; 2014, 333; 2014, 342; 2014, 539; 2015, 249; 2015, 425; 2017, 268; 2017, 494; 2018, 197; 2018, 380; 2019, 155; 2019, 501; 2020, 84 en 2020, 189.

Verantwoording		151
1 Inleiding		151
2 Grondslag en reikwijdte		152
3 Uitgangspunten		154
4 Indeling van het besluit		155
5 Systematiek en opbouw van de voorschriften		156
6 Inhoud van het besluit, bouwtechnisch		159
6.1 Algemeen		159
6.2 Kwaliteitsniveau bouwwerken		160
6.3 Personenbenadering in plaats van bezettingsgraadklasse		162
6.4 Indeling van gebieden en ruimten in gebruiksfuncties		163
6.5 Brandveiligheid		165
6.6 Buitenberging en buitenruimte		169
6.7 Cel en andere ruimte voor het insluiten van personen		170
6.8 Duurzaam bouwen		171
6.9 Woonwagens		171
6.10 Tunnelveiligheid		171
6.11 Veiligheidszones en plasbrandaandachtsgebieden		171
7 Inhoud van het besluit, installaties		171
7.1 Algemeen		171
7.2 Elektriciteits-, gas- en drinkwatervoorziening		172
7.3 Verlichting		172
7.4 Noodstroomvoorziening		172
7.5 Afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater		172
7.6 Brandmeldinstallatie		172
7.7 Ontruimingsalarminstallatie		172
7.8 Droge blusleidingen		172
7.9 Bluswatervoorziening		173
7.10 Opstelplaatsen voor brandweervoertuigen		173
7.11 Brandweeringang		173
7.12 Veilig onderhoud gebouwen		173
7.13 Kamergewijze verhuur		173
8 Inhoud van het besluit, gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen		174
8.1 Algemeen		174
8.2 Beperking concentratie asbestvezels en formaldehyde		174
9 Inhoud van het besluit, bouw en sloopwerkzaamheden		174
10 Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid, juridisch		174
10.1 Bouwen en verbouwen		174

10.2	Staat, gebruik en sloop van bouwwerken en het uitvoeren van werkzaamheden	176
10.3	Monumenten	177
10.4	Strafrechtelijk	177
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2011, 676		
1	Inleiding	178
2.	Notificatie	178
Algemeen deel van de nota van toelichting Staatsblad 2013, 75		
1.	Inleiding	179
4.	Notificatie	179
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2013, 244		
1.	Inleiding	180
6.	Notificatie	180
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2013, 462		
1.	Inleiding	181
4.	Notificatie	181
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2014, 51		
1.	Inleiding	182
4.	Notificatie	182
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2014, 333		
1.	Aanleiding en achtergrond	183
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2014, 342		
1.	Inleiding	183
6.	Notificatie	184
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2014, 539		
184		
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2015, 249		
1.	Inleiding	185
4.	Notificatie	185
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2015, 425		
2.	Notificatie	186
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2017, 268		
1.	Inleiding	187
4.	Notificatie	187
6.	Transponeringstabel richtlijn 2014/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid (PbEU 2014, L155)	188
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2017, 494		
1.	Inleiding	188
4.	Notificatie	189

Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2018, 197	
1. Inleiding	189
4. Regeldruk	190
Algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2018, 380	
1. Inleiding	190
4. Notificatie	191
5. Regeldruk	192
Uit het algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2019, 155	
I Algemeen	193
1. Inleiding	193
Uit het algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2019, 501	
1. Inleiding	194
4. Notificatie	199
Uit het algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2020, 84	
1. Inleiding	199
2. Hoofdlijnen van het besluit	199
8. Notificatie	205
Uit het algemeen deel nota van toelichting Staatsblad 2020, 189	
1. Inleiding	206
2. Hoofdlijnen van het besluit	206
7. Technische notificatie	208
Artikel III [Stb. 2014, 51]	424
Transponeringstabel	425
Trefwoordenregister	443

Leeswijzer

Het Bouwbesluit 2012 is in negen hoofdstukken onderverdeeld. Hoofdstuk 1 bevat algemene voorschriften. De hoofdstukken 2 tot en met 5 bevatten technische voorschriften, hoofdstuk 6 voorschriften inzake installaties, hoofdstuk 7 gebruiksvoorschriften, hoofdstuk 8 bouw- en sloopvoorschriften en hoofdstuk 9 overgangs- en slotbepalingen. Binnen die hoofdstukken zijn de voorschriften per beoordelingsaspect (afdeling, bijvoorbeeld daglicht) gerangschikt. Het begrip gebruiksfunctie (er bestaan 12 verschillende) is daarbij een kernbegrip. Ieder bouwwerk bestaat uit een of meer gebruiksfuncties, bijvoorbeeld een bijeenkomstfunctie of een kantoorfunctie. Iedere afdeling begint met een aansturingartikel (functionele eis: wat er bereikt moet worden), gevolgd door zogenoemde prestatievoorschriften. In veel gevallen wordt daarbij gebruikgemaakt van een tabel. Met behulp van deze tabel kan eenvoudig worden nagegaan welke voorschriften voor een bepaalde gebruiksfunctie (specifiek soort bouwwerk) van toepassing zijn. Door aan deze prestatievoorschriften te voldoen kan voor iedere gebruiksfunctie aan de functionele eis worden voldaan. Ook kan er voor worden gekozen om met een gelijkwaardige oplossing aan de functionele eis te voldoen. In een aantal gevallen is in de Regeling Bouwbesluit2012 een nadere invulling gegeven aan een in het Bouwbesluit 2012 opgenomen prestatievoorschrift. Ook is in bijlage I en II van genoemde regeling bepaald welke uitgave van een in het Bouwbesluit aangewezen norm van toepassing is. De Regeling Bouwbesluit 2012 is te raadplegen via de wettenbank op overheid.nl.

In het algemeen deel van de toelichting op Stb. 2011, 416, zoals hierna ook in dit boek opgenomen, wordt in onderdeel 5 uitgebreid ingegaan op de systematiek en opbouw van het Bouwbesluit 2012.

In deze uitgave is het Bouwbesluit 2012 opgenomen zoals dit luidt vanaf 1 juli 2020 met de wijzigingen BENG zoals deze zijn voorzien per 1 januari 2021. Zie voor een nadere toelichting hierop de ook in deze uitgave opgenomen leidraad BENG.

Behalve de tekst van het Bouwbesluit 2012 is in deze uitgave een doorlopende toelichting opgenomen, die zodanig is samengesteld uit de toelichtingen op de verschillende staatsbladen dat ieder onderdeel van de toelichting betrekking heeft op de tekst zoals deze met ingang van 1 juli 2020 luidt. Met dien verstande dat ook de toelichting op de BENG eisen zoals voorzien voor 1 januari 2021 in deze doorlopende toelichting is verwerkt.

De in deze uitgave genoemde staatsbladen en staatscouranten zijn te raadplegen op overheid.nl/officialie bekendmakingen.

Op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving is altijd de laatste informatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te vinden.

Leidraad BENG

Zoals ook in het voorwoord en in de verantwoording bij de tekst en toelichting in deze uitgave aangegeven zijn de BENG eisen, hoewel nog niet in werking getreden, opgenomen in de doorlopende tekst en toelichting. Hiermee wijkt deze uitgave af van het Bouwbesluit 2012 zoals bij het ter perse gaan van deze uitgave nog is opgenomen op overheid.nl. Op overheid.nl (wettenbank) is altijd de versie van het Bouwbesluit 2012 te raadplegen zoals deze op dat specifieke moment luidt. Dit is dan een versie zonder toelichting. Via de wettenbank op overheid.nl kunnen wijzigingen per 1 januari 2021 dus pas vanaf 1 januari 2021 kunnen worden geraadpleegd. Via de informatieknop bij het Bouwbesluit 2012 zijn alle staatsbladen, dus ook die nog niet in werking zijn getreden, te raadplegen.

Met artikel I van Staatsblad 2019,501 (december 2019) is een verdere invulling gegeven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de herziene richtlijn energieprestatie gebouwen (richtlijn 2010/31/EU), hierna ook herziene EPBD. Eerder, al in 2015 (Staatsblad 2015,425) is de verplichting om bijna energieneutraal te bouwen in artikel 5.2 van het Bouwbesluit 2012 opgenomen. In eerste instantie golden deze eisen alleen voor overheidsgebouwen. In Staatsblad 2019,501 (hierna ook het BENG besluit) zijn de eisen om bijna energieneutraal te bouwen voor alle gebruiksfuncties opgenomen. Dit zijn de BENG eisen. Het BENG besluit is uitgewerkt in een wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012 inzake bijna energieneutrale nieuwbouw (Staatscourant 2020,37764) Op het moment van ter perse gaan van deze uitgave is het koninklijk besluit (KB) waarmee deze BENG eisen in werking treden nog niet geslagen. Toch mag er van uit worden gegaan dat de BENG eisen per 1 januari 2021 in werking zullen treden. Bij brief van 9 januari 2020 aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2019/20, 30196, nr. 695) heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties laten weten dat de oorspronkelijk beoogde invoeringsdatum van 1 juli 2020 op te schuiven naar 1 januari 2021.

Het belang van BENG is de energiebesparing in de gebouwde omgeving, niet alleen om aan de eisen van de herziene EPBD te voldoen, maar ook als onderdeel van de grote opgave zoals deze voortvloeit uit de zogenoemde energietransitie. Met BENG geldt de eis om bijna energieneutraal te bouwen dus voor alle gebruiksfuncties. De nieuwe eisen komen daarmee in de plaats van de eisen aan de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) die al sedert 1995 is opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de voorgangers Bouwbesluit 2003 en het Bouwbesluit uit 1992. Dat betekent ook dat de bepalingmethode NEN 7120 waarmee de EPC wordt berekend, met ingang van het moment dat BENG in werking treedt is vervangen door NTA 8800. De energieprestatie van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) is uitgewerkt in minimale eisen voor de drie prestatie-indicatoren:

- energiebehoefte (1),
- primair fossiel energiegebruik (2), en
- aandeel hernieuwbare energie (3).

In dit verband wordt ook gesproken van de drie zogenoemde BENG-eisen, BENG 1, BENG 2 en BENG 3. BENG 1 stelt een eis aan de maximale energiebehoefte in kWh per m² gebruiksoppervlak per jaar. BENG 2 stelt een eis aan het maximale primair fossiel energiegebruik, eveneens in kWh per m² gebruiksoppervlak per jaar. BENG 3 stelt een eis aan het minimale aandeel hernieuwbare energie in procenten.

In de regelgeving is dit verwerkt in artikel 5.2, dat de basiseisen bevat.

Artikel 5.2, eerste lid:

Een gebruiksfunctie heeft, bepaald volgens NTA 8800, de in tabel 5.1 aangegeven maximum waarden voor energiebehoefte en primair fossiel energiegebruik en minimumwaarde voor het aandeel hernieuwbare energie.